

ség hajnalhasadása ragyogna föl a szerelmi motivum immár lecsillapult panaszának mind lágyabb, mind lassúbb kihangzásában. «Nagyon is szegény a világ annak számára — mondja Nietzsche még akkor is, amidőn már «kigyógyult» wagneri betegségből. — aki sohasem volt elég beteg ahhoz, hogy ezt a zenét élvezni tudja.»

Nem hiába hangoztatta Wagner, hogy mindig és mindenben elsősorban művész, mert nem írásaiban, hanem ott, ahol lelki élményből, a szívéből alkot, ott hagyott az utókorra halhatatlan értékeket. A szellemi arisztokrácia, a művelt, inkább gondolkodó, mint érzelmi ember ma is sok élvezetet fog találni Wagner zenéjének filozofikus, racionális asszociációiban, de egyetemes érvényű művészi igazsága azokban a részekben rejlik, amely hangversenytermekben, minden szövegtől és cselekménytől függetlenül, mint abszolút zene a legnagyobbakkal állítja szerzőjét egy sorba.

A nagy fájdalom a szellem végső megszabadítója. Jóformán attól függ az emberek rangsora, hogy milyen mélyen tudnak szenvedni. «Ó, én lelkem — mondja Zarathustra — nincs más lélek a világon, amely szeretőbb volna, átfogóbb és átkarolóbb nálad. Hol éri egymást közelebb a múlt és a jövő, mint tebenned? . . . De ha sírni nem akarsz, kisírni bíbor bánatod, akkor énekelned kell, én lelkem!» — Nietzsche nem is sejtette, hogy ezekkel a szavakkal öntudatlanul igazolta nagy ellenfelét Wagnert, a muzsikust, a Tristán zenéjének halhatatlan megalkotóját.

*Prahács Margit.*

## IDŐJELZŐ HÁZIKÓ.

*Egy időjelző házikónak  
Vagyunk ketten a két öregje.  
Érzünk előre, érzünk vissza  
És tekintgetünk arra, erre.  
Feljajdulunk a hűvösségre,  
Mert a szívünk ruhája vékony.  
Szépet mutat a kedvünk néha,  
S a kedvünk néha változékony.*

*Kicsi házunk összetörik majd,  
S fekszel jobbra, én meg balra.  
Gondolunk az elmúlt időre,  
Tavaszfényre és zivatarra.  
Messze lesz már a szálló felhő  
És messze lesz a kéklő égbolt,  
S azt álmodjuk majd egymás mellett,  
Hogy mikor zuhogott is szép volt.*

*Falu Tamás.*